

A m t s b l a t t

der

Königlichen Regierung zu Posen.

N^{ro.} 2.

Posen den 13. Januar 1818.

No. 7. D. N. J. No. 249. December 1817.

Bekanntmachung.

Die sämmtlichen Herren Schuldner der Königlichlichen Hauptbank fordere ich hierdurch auf: sowohl die mit dem Weihnachtstermine c. fällig gewordenen halbjährigen Zinsen, als auch die seit Weihnachten 1817 aufgelaufenen erwähnten Rückstände, in Gemäßheit des Königlichlichen Allerhöchsten Indult-Edicts vom 15ten Mai 1815, bei Verlust aller künftigen Begünstigungen, und Vermeidung der strengsten Rechtsmaßregeln, zur hiesigen Königlichlichen Kreis-Casse, gegen eine von dem Königlichlichen Regierungs-Ärztler Herrn Sobanski vixierte Quittung des Steuereintnehmers Stryle sofort, und binnen spätestens 14 Tagen a dato zu berichten.

Auch mache ich die Herren Schuldner auf den 3. Art. der in meinem Publicando vom 23. Juni 1815 aufgenommenen Bekanntmachung Sr. Durchlaucht des Herrn Fürsten Staatskanzlers d. d. Wien den 17ten April 1815 hiermit aufmerksam, mit der Warnung, daß

No. 7. D. N. P. Nro. 249. Grad. 1817.

OBWIESCZENIE.

Wzywam Ichmość Dłużników Królewskiego banku głównego, ażeby tak prowizye półroczne za termin Bożego narodzenia r. b., jako też prowizye znaydować się mogące na zaślęnościach od Bożego narodzenia 1817 roku, stóśownie do Królewskiego Edyktu Moratoryjnego z dnia 15. Maia 1815, pod utratą wszelkich przyszłych dobrodziejstw i pod uniknieniem najsurowszych środków prawnych, do tuteyszey Królewskiej Kassy Powiatowej za poświadczoneym przez Królewskiego Regencyjnego Assessora, Pana Sobańskiego, kwitem Kassyera podatków Styrye, niezwłocznie a naydaley w przeciągu dni 14stu a dato wnieśli.

Zwracam także uwagę Ichmość Debitórow na artykuł 3ci umieszczónego w ogłoszeniu mojem z dnia 23. Czerwca 1815 obwieszczenia JO. Xiążęcia Kanclerza stanu d. d. Wiedeń 17go Kwietnia 1815, z tą przestrogą, że iczeli posiadanych kwitów

(3)

sofern sie die in Händen habenden Quittungen über die an den ehemaligen herzoglich Warschauischen Schaß geleisteten Capitals- und Zins-Abschlagszahlungen bis zu Ende Februar künftigen Jahres bei dem hiesigen Königlichen Regierungs-Assessor Herrn Sobanski gegen Empfangschein nicht niederlegen, sie sich alle etwaigen daraus entstehenden Nachteile zuzuschreiben haben werden.

Posen den 26. December 1817.

Königlich Preuß. Oberpräsident
des Großherzogthums Posen.

v. Zerboni di Sposetti.

z. niszonych do skarbu byłego Xięstwa Warszawskiego wypłat na poczet kapitałów i prowizyi, aż do końca Lutego r. n. na ręce Assessora Regencyi, Pana Sobańskiego, za rewersem ięgo niezłożą, sami sobie przypisać będą musieli wszelkie szkody, jakie ziąd wyniknąć mogą.

Poznań dnia 26. Grudnia 1817.

Król. Naczelný Prezes Wielkiego
Xięstwa Poznańskiego,

di Sposetti.

Nro. 8. I. Nro. 892. Decbr. 1817.

Betreif die Ausnahme der Bevölkerungslisten.

Es stehet zwar durch die Verfügung vom 31. Januar c. §. 5 (Amtsblatt von 1817 Nro. 7 pag. 181) schon fest, daß bei Aufnahme der Bevölkerungslisten dahin gesehen werden muß, daß in allen Fällen, wo einzelne Kirchspiele durch die zwischen dem hiesigen und dem Verwaltungbezirk der Königlichen Regierung in Bromberg bestehende Grenze getrennt werden, die Nachrichren in verschiedene Exemplare eingetragen, und die Specialien aus dem jenseitigen Theile der Gemeine an die dortige dazu bestimmte Zwischenbehörde abzugeben werden müssen.

Wir finden uns jedoch veranlaßt, diese Bestimmung auch auf die übrigen, mit dem unsrigen grenzenden Regierungsbezirke anzudehnen, und verpflichten diejenigen diesseitigen Herren Superintendenten und Decane, zu deren Diözesen, Pfarochien oder Filiale aus einem angrenzenden Departement gehören, die Spe-

1. Nro. 892. Grudnia 1817.

W przedmiocie sporządzania tabell ludności.

Postanowiono inż wprawdzie rozporządzeniem z dnia 31. Stycznia r. b. §. 5. (Dziennik Urzędowy Nro. 7. pag. 181.), iż przy układaniu tabell ludności, na to baczyć należy, ażeby we wszystkich przypadkach, gdzie pojedyncze parafie zdarzą się bydź przedzielone granicą między tuteyszym a Regencyi Bydgoskiej Obwodem, wiadomości w osobne exemplarze zbieranemi i szczegóły z części gmin obwodu Bydgoskiego do tamecznych należytych władz pośredniczych odsyłanemi były.

Powodowani wszakże iestęmy, postanowienie to rozciągnąć i do innych graniczących z naszym obwodów Regencyjnych, zobowiązując Ichmość Superintendentów i Dziekanów tuteyszych, do których okręgow kościoły parafialne lub filialne z ościennego Departamentu należą,

einstellen davon an die jenseitigen Herren Superintendanten oder Decane abzugeben.

Posen den 24. December 1817.

Königlich Preussische Regierung I.

ażeby szczegóły takowe Ichmość Dziekanom lub Superintendentom rzeczonego Departamentu przesyłali.

Poznań dnia 24. Grudnia 1817.

Królewsko - Pruska Regencya I.

Nro. 9. I. Nro. 1433. November 17.

Betrifft die Verhütung des Gebrauchs schädlicher für die Gesundheit nachtheiliger Farbstoffe zur Verfertigung von Kinderspielzeug, und Conditoreis Waaren.

Wenn bei dem Ausreichen von Kinderspielzeug, so wie bei Verfertigung von Conditoreis Waaren noch sehr häufig in der Wahl der Farbstoffe zum Nachtheil der menschlichen Gesundheit gefehlt wird, und wir voraussetzen müssen, daß dabei größtentheils Unbekantschaft mit der Natur der in Rede stehenden Stoffe zum Grunde liegt; so nehmen wir Veranlassung, nachstehendes Verzeichniß der schädlichen sowohl als unschädlichen Farbstoffen hiermit zur allgemeinen Kenntniß zu bringen.

1) Zur Verfertigung von Spielzeug.

a. Schädliche Farben.

Weiß: Bergweiß, Kremsweiß, Schieferweiß.

Gelb: Operment, Kauschgelb, Königs-gelb, Kestergelb, Neapelgelb, Bleigelb, gummi guttae.

Grün: Grünspan, Braunschweigergrün, Berggrün, Bremergrün, Schwedisch oder Scheelsches Grün.

Blau: Bergblau und altes Blau, das sich die Maler aus Kupfer oder Kupfervitriol mit Salmiac und Kalk bereiten.

b. Unschädliche Farben.

Weiß: Präparierte, gut ausgewaschene

I. ad Nrum 1433 z Listopada 17.

Przeciw używaniu do zabawek dzieciennych i towarów cukiernych, farb zdrowiu ludzkiemu szkodliwych.

Przy malowaniu zabawek dzieciennych, równie jak i towarów cukiernych, zbyt często jeszcze trafiają się pomyłki w wyborze farb zdrowiu ludzkiemu szkodliwych. Sądząc, że nieobeznanie tyłko w naturę ich jest tego przyczyną, postanowiliśmy podać do powszechney wiadomości wykaz tak szkodliwych iako też nieszkodliwych kolorów.

1. Do malowania zabawek dla dzieci.

a. Szkodzące kolory.

Biały. Bergweiss, Kremmnicerweiss, Schieferweiss.

Żółty. Anrypigment, Ranschgelb, Königsgelb, Kesslergelb, Neapelgelb, Bleygelb, Gummigutta.

Zielony. Grynspan, Braunschweigergrün, Berggrün, Bremergrün, zieleń Swedzka czyli Scheela.

Niebieski. Bergblau i wszelkie kolory niebieskie, które malarze z miedzi lub wityriolu zielonego z salmiakiem i wapnem składają.

b. Nieszkodliwe.

Biały. Kreda preparowana dobrze (3 *)

Kreide, oder mit Wasser gelochter, wieder getrockneter und gepulverter Gyps, dergleichen auch weiß gebranntes Hirschhorn.

Gelb: Kurkume, Schüttgelb, Safran, Orleans, Obergelb, und eine Abkochung von Gelbholz, mit dem vierten Theil Alaun, mit Gummi verfest.

Grün: Saftgrün, und alles Grün, das man sich selbst aus der mannigfaltigen Mischung der unschädlichen gelben und blauen Farben machen kann, wie z. B. eine Zusammensetzung von Berlinerblau mit der gelben Farbe aus Gelbholz, oder Kurkume-Wurzel, so wie die mit Vitriol gemachte Auflösung des Indigo, in der Verfestung mit einer Abkochung von Kurkume-Wurzel und etwas Alaun.

Blau: Berlinerblau, Neublau, Indigo, Lachmus und Safftblau.

Roth: Karmin, Kugellack, Berlinerroth, Florentinerlack, Armenischer Bolus, rothe Eisenerde, (caput mortuum) und Fernambuk, oder eine Abkochung von Brasilienholz, mit Alaun und Gummi verfest.

2) Für Conturen oder Kuchenbäcker.

a. Schädliche Farben.

Roth: Malerzinnober und Mennige.

Gelb: gummi guttae, aurum pigmentum.

Blau: Blaue Farbe oder Schmalze, Bergblau, auch Berlinerblau, weil dieses öfters Kupferhaltig ist.

Grün: Grünspan und Grünspanblumen, Gold- und silberfarbig, unächtes oder Schaumgold, unächtes oder Schaum Silber.

b. Unschädliche Farben.

Roth: Eine Abkochung von Fernambukholz, die Säfte rother Beeren, z. B. Berber-

wymyta lub z wodą rospawiony gips, po uschnięciu na proch powtórnie sfakczony, również na biało spalony róg jeleni.

Żółty. Kurkuma, Szytgelb, Szafran, Orleans, Ugier. tudzież wygotowanie z Brazylii żółtey, które czwartą część alunu dodawszy, gummą dosadzane bywa.

Zielony. Sowiątyu czyli sok kosacowy, i wszelkie zielone kolory, z mieszaniny nieszkodzących farb żółtey i niebieskiey złożyć się mogące. n. p. zmieszanie błękitu Berluskiego (Berlinerblau) z żółtą wygotowaną z Brazylii żółtey farbą, lub z korzenia Kurkumy, lub z Indygo w kwasie siarczanym rozpuszczonego, do którego dodaje się wywarzenie z korzenia Kurkumy z cząstką alunu.

Niebieski. Berlinerblau, Neublau, Indygo, Laktus i Safftblau.

Czerwony. Karmin, Kugellak, Berlinerroth, Florentinerroth, Bolus Ormiański, czerwona ziemia żelazna (caput mortuum) i Fernambuk, lub wywarzenie Brazylii przy dodaniu alunu i gummy.

2. Dla cukierników i pasztetników.

a. Szkodliwe farby.

Czerwona. Cynnober i Menniga.

Żółta. Gummingutta, Aurypigment.

Niebieska. Szmalta (blaua Stärke) Bergblau, gły ten często zawiera części miedziane.

Zielona. Grynszpan i kwiat grynszpanowy.

Złocista i srebrzysta. Złoto fałszywe, także srebro.

b. Kolory nieszkodliwe.

Czerwony. Wygotowanie drzewa Fernambuk i soki jagód czerwonych, n. p.

rigen, dergleichen eine Abkochung von Cochenille, mit etwas Weinsäure, und eine wässrige Infusion von Kaktusrosenblättern.

Gelb: Saffron, Saffor, Kurkumwurzel, und ein wässriger Aufguss der gelben Blumenblätter der Ringelblume (*casandula officinalis*.)

Blau: Lachmus-Indigo, und besonders die mit vier Theilen concentrirter Schwefelsäure gemachte und durch Natrum abgestumpfte Auflösung des Indigo's.

Grün: Jede Zusammensetzung von unschädlichem Blau und Gelb, z. B. eine Verbindung bei Indigo-Auflösung mit der gelben Farbe der Ringelblumen.

Orange gelb: Orlean mit einem geringen Zusatz von wässrigem Salmiakgeist.

Violet: Cochenille mit etwas Kalkwasser oder Salmiak-Spiritus.

Gold- und silberfarbig: Aechtes Blattgold und Blattsilber.

Wir weisen hierdurch Jedermann an, sich in der Wahl der Farbestoffe zu den oben ausgesprochenen Zwecken streng nach dieser Bekanntmachung zu richten, wogegen in Nichtbeachtungsfällen, welche die Polizei-Behörden und Gesundheitsbeamten zu unserer Kenntniß zu bringen, verpflichtet sind, wir die gesetzliche Strafe werden eintreten lassen.

Posen den 2. December 1817.

Königlich Preussische Regierung I.

Berberyste, także wywarzona Koszenila; dodawszy nieco kamienia winnego i nalania wodnego z listków czerwonego maczku.

Żółty. Szafran, Saffor, Kurkumowy korzeń i nalanie wodne żółtych liatków nogietkowych (*calendula officinalis*.)

Niebieski. Lakmus, Indygo, a szczególniej rozpuszczone Indigo w czterech częściach skoncentrowanego kwasu siarczanego za pomocą Natrum osłabionego.

Zielony. Wszelkie mieszaniny z farb nieszkodzących niebieskiej i żółtey, n. p. połączenie rozpuszczonego Indygo z złotem kolorem wyciągnionym z kwiatu nogietkowego.

Pomarańczowy. Orlean domięszany z niewielką częścią spirytusu amoniakalnego.

Fioletkowy. Koszenila z trochą wody wapienney lub spirytusu amoniakalnego.

Żółty i srebrzysty. Szere złoto i srebro.

Zalecamy zatem każdemu, ażeby w wyborze farb do powyż zmiankowanych robot trzymał się ściśle niniejszego rozporządzenia, przestąpienie bowiem onegoż, za doniesieniem nam o tem przez Władze Policyjne i Urzędników zdrowia, których to jest obowiązkiem, karę przepisaną za sobą pociągnie.

Poznań dnia 2. Grudnia 1817.

Królewsko-Pruska Regencya I.

Nro. 10. I. Nro. 11 December R. 1817.

Verbot, daß Gastwirthe den Postillonens für das Zubringen von Reisenden Trinkgeld geben.

Die Verordnung des vormaligen Königlichen General-Directorii vom 10ten November 1780, wornach den Gastwirthen in Berlin die Verabreichung von Trinkgeldern an die Postillons, für das Zubringen von reisenden Fremden bei Strafe verboten worden, soll dem Rescripte des Königlichen Polizei-Ministerii vom 10ten November d. J. zufolge, auch in dem hiesigen Departement zur Anwendung gebracht werden.

Dieselbe wird demnach wie folgt:

Nach Inhalt des abschriftlich beigelegten Schreibens vom 10ten m. p. und dessen Beilagen, hat bei dem Königlichen General-Postamte der hiesige Gastwirth Dacke zur Stadt Paris Beschwerde geführt, daß die Postillons es zur Gewohnheit gemacht haben, diejenigen Fremden, welche sie hieher fahren, in solche Gasthöfe zu bringen, wo sie das Meiste an Trinkgeld oder Douneur erwarten.

Da sich nun daraus zugleich ergibt, daß die hiesigen Gastwirthe durch Verabreichung dergleichen Douneurs, nicht nur einander zu beeinträchtigen suchen; sondern auch dadurch eine Uebelthierung der bei ihnen einkehrenden Fremden um so wahrscheinlicher entstehen muß, als die Wirthin an ihren Gästen wegen dergleichen Douneurs sich schadlos zu halten suchen werden, dergleichen aber der Polizei-Einrichtung und guten Anstalten schlechterdings zuwider läuft; so wird dem Polizei-Directorio hierdurch aufgegeben, den sämtlichen hiesigen Gastwirthen bekannt zu

I. Nro. 91. R. Grad. 17.

Oberzügen niepowinno dawać Pocztylionom trynkieltu za dowożenie im podróżnych.

Sósonownie do Reskryptu Królewskiego Ministerstwa Policji z dnia 10. Listopada r. b., przywiedzioną byłą na do skutku także w Departamencie tutejszym ustawa byłey Dyrekcji Generalney z dnia 9. Listopada 1780, mocą której zakazano pod karą oberżystom Berlińskim dawanie trynkieltu Pocztylionom za dowożenie im obcych passażyerów.

Rzeczoną ustawę, której takie brzmienie:

„Wedle osnowy przyłączonego tu w kopii podania z dnia 30. z. m. i anneków, żalił się przed Król. Generalnym Pocztamtém tutejszy Oberżysta Dacke z domu zaieżdnego: „*Miasto Paryż*“, iż pocztylionowie wprowadzili w zwyczaj, zaieżdzać z przybywającemi tu podróżnemi do tych domów gospodnych, gdzie się naleypszego spodziewają wziętku.

Gdy się z tego okazuje razem, iż oberżystci tuteysi przez takowe wynagradzanie pocztylionów, nietylko starają się szkodzić jeden drugiemu, ale też, że stawiające u nich osoby podróżne tém bardziej na wyższy grosz wyciągają, ażeby razem odzyskać na nich daną pocztylionowi nagrodę, takowe zaś postępowanie sprzeciwia się wyraźne prawidłom policyinym i dobrym urządzeniom; zaczęm odbiera Directorium Policji załeczenie, ażeby wiadomiło wszystkim tutejszym oberżystóm, nakazując im surowo, iżby od-

machen, und ernstlich anzubefehlen, daß sie sich unter keinerlei Vorwand fernerhin unterstehen sollten, den Postillons, wenn sie ihnen reisende Fremde zubringen, das geringste Douceur zu verabreichen, widrigenfalls derjenige, so dagegen handelt, fünfmal so viel, als das gegebene Douceur beträgt, an Strafe erlegen, und im ferneren Veretungsfall in noch empfindlichere Strafe genommen werden soll; worauf also das Königl. Polizeidirectorium genau acht haben zu lassen, und mit allem Nachdruck um so mehr zu halten hat, da zu Abstellung dieser Unordnung, an die benachbarten Postbedienten zweckmäßige und gemeinene Verordnungen bereits erlassen sind.

Berlin den 9. November 1780.

A. S. B.

v. Michaelis.

An

das hiesige Polizeidirectorium.

zur öffentlichen Kenntniß, gebracht und die Polizeibehörden unsers Verwaltungsbezirkes werden angewiesen, auf deren Befolgung mit aller Strenge zu halten.

Posen den 6. December 1817.

Königlich Preussische Regierung I.

ząd pod żadnym nieważyli się pozorem, dawać ani grosza na piwo pocztylionom, gdy do nich z podróżnymi zajadą, albowiem wykraczający przeciwko temu złożyć będzie musiał za karę pięć razy tyle, ile dał pocztylionowi. a za powtórzeniem, dotkliwszej jeszcze ulegnie karze. Królewskie Directorium Policyi każe ściśle dać na to baczenie, tém bardziej, gdy Oficyalści pocztowi w okolicy, w celu zapobieżenia tym bezprawiom, stosownie odebrali już rozkazy.

Berlin dnia 9. Listopada 1780.

A. S. B.

v. Michaelis.

Do tutejszego Directorium Policyi.

podajemy niniejszą drogą do wiadomości powszechney, zalecając Władzom Policyinym w okręgu naszym, ażeby wykonania oneyże najsćislej dopilnowały.

Poznań dnia 5. Grudnia 1817.

Królewsko-Pruska Regencya I.

Nro. 11. I. Nro. 998. Decbr. 17.

Die in der Stadt Meseritz ausgebrochenen Schaafposten betreffend.

Nach einer Anzeige des Landrätlichen Amtes Meseritzer Kreises, sind in der Stadt Meseritz

I. Nro. 998. Grudnia 17.

O ospicy owczey w Miedzyrzyczcu.

Wedle doniesienia Urzędu Radczco Ziemiańskiego Powiatu Miedzyrzyckiego po-

die Schaafpocken ausgebrochen, wovon wir das Publicum hierdurch in Kenntniß setzen.

Posen den 23. December 1817.

Königlich Preussische Regierung I.

kazała się w Miedzyrzyczcu ospica owcza, o czém się Powszechność uwiadomia.

Poznań dnia 23. Grudnia 1817.

Królewsko-Pruska Regencya I.

Nro. 12. I. Nro. 1259. Decbr. 17.

Die in den Ortschaften Grodzisko und Korzkow Adelnauer Kreises ausgebrochenen Schaafpocken betreffend.

Nach einer Anzeigē des Landrätshlichen Amtes Adelnauer Kreises sind in den Ortschaften Grodzisko und Korzkow die Schaafpocken ausgebrochen, wovon wir das Publikum hierdurch in Kenntniß setzen.

Posen den 23. December 1817.

Königlich Preussische Regierung I.

I. Nro. 1259. Grudnia 17.

O ospicy owcezy we wsiach Grodzisku i Korzkwach Powiatu Odolanowskiego.

Według doniesienia Urzędu Radczego Ziemiańskiego Powiatu Odolanowskiego wybuchła ospica owcza w Grodzisku i Korzkwach, o czém się Powszechność uwiadomia.

Poznań dnia 23. Grudnia 1817.

Królewsko-Pruska Regencya I.

Nro. 13. II. Nro. 100. R. Decbr.

Wegen der Steuerpflichtigkeit des aus Salzwedel eingehenden Runkelrüben-Zuckers.

Nach dem Ministerial-Rescripte vom 9ten December c. Nr. 19175. soll von dem aus Salzwedel einachenden, von den Fabrikanten Büttner und Schulz versandten Runkelrüben-Zucker der Ersatzzoll und die volle Consumptionssteuer, gleich wie vom fremden, indischen Zucker erhoben werden.

Nachrichtlich machen wir dies dem Publico bekannt.

Posen den 29. December 1817.

Königlich Preussische Regierung II.

II. Nro. 100. R. Grudnia.

O podatkowaniu od wchodzącego z Salzwedel cukru burakowego.

Wedle Reskryptu Ministerialnego z dnia 9. Grudnia r. b. Nro. 19175, od wchodzącego z Salzwedel, przesyłanego przez Fabrykantów Büttner i Schulz cukru burakowego, pobieraniem bydź ma cło zastępcze i opłata konsumcyjna, rownie iak od cukru Indyjskiego.

Postanowienie to podaiemy do wiadomości powszechney.

Poznań dnia 29. Grudnia 1817.

Królewsko-Pruska Regencya II.